

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa R. C.
przeciwko W. S.
o zachowek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Na tych jedynie przesłankach może zostać oparte rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany W. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie z powództwa R. C. o zachówek.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności wyjaśnienia, czy w sprawie możliwe jest wydanie wyroku bez uprzedniej szczegółowej wykładni oświadczeń woli stron umowy w sytuacji, gdy z umowy nazwanej darowizną gospodarstwa rolnego wynika, że została ona zawarta w trybie i na zasadach ustawy o ubezpieczeniu rolników, a ponadto z jej treści wynika również, że jest ona w sposób oczywisty umową o dożywocie a więc umową ekwiwalentną. Skarżący podniósł też, że zaskarżony wyrok w sposób oczywisty narusza: art. 46 k.c. i art. 988 pkt 1 k.c., istnieją rozbieżności orzecznictwie sądów w podobnych sprawach oraz skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjmuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić z przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSCN 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Jak zostało też przyjęte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli skarżący powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, powinien wykazać, że wskazany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien w oddzielnym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.; z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/11, niepubl.).

Skarżący nie wykazał powołanych we wniosku przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W istocie nie sformułował zagadnienia prawnego we wskazanym powyżej rozumieniu, przedstawił jedynie własną ocenę charakteru umowy zawartej przez pozwanego ze spadkodawcami i to pomimo, iż Sąd drugiej instancji odniósł się do poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 października 2006 r., IV CKN 172/06. Skarżący nie wskazał też wyraźnie, na czym polegają rozbieżności w orzecznictwie sądów, na które powołał się we wniosku. Przytoczone w tym kontekście postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2011 r. (III CZP 136/10) rozbieżności takich nie potwierdza.

Dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie wystarczy odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej a jednocześnie trzeba uwzględnić, że sam skarżący w odrębnym wywodzie nie wykazał istnienia tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł jak w sentencji pkt 2 na podstawie 99 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 oraz § 6 pkt 6, § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490. zm.: Dz.U. z 2015 r. poz. 617).